

FESTA

Homúnculus

Homúnculus, de dintre sa retorta,
s'extremeix contemplant la maravella
de tot lo que's creat, i's promet bella
la vida qu'en principi, dins seu porta.

Mes desconfia, i prega una abrassada
suau, forsa suau, respectuosa,
pel cristall que li fa entreveure hermosa
la vida, de son brill embolcallada.

Conèixte a tu mateix, li varen dir,
per a arribà ser lliure en plena vida;

i's vol coneixê Homúnculus mesquí,
mes devant Galatea se'n olvida;

i les mans del amor el van llensar
a les aigües sens fons del Oceà.

RAFEL FOLCH i CAPDEVILA.

LLISTA DE COMPOSICIONS PER A EL CONCURS LITERARI

Núm. 21. *Elogi.*

No havent-se rebut les fulles corresponents als altres treballs enviats queda definitivament tancat el Concurs.

Els prínceps de les lletres

Rubén Darío ⁽¹⁾

Tot quan se diga en holocauste i glòria d'aquest excels poeta que acaba de morir i que's digué Rubén Darío, es pobre, mesquí, pàlid, per lo que realment se mereix la seva significació i transcendència, la seva virtualitat i poderiu en l'actual gestació de les lletres castellanques.

A Nicaragua ha finat la seva existència aquest príncep i model d'escriptors notabilíssims, el més vibrant, més original i més prodigiós poeta, que amb la seva abundant i soperba creació havia despertat més entusiasmes i predileccions dels esquisits i intel·lectuals.

Les seves composicions robustes, virils, sentides, tenen tot el nervi de la raça i estant totes elles impregnades d'aquell alt sentit modern que renova tota una literatura, crea una escola i desperta dalits a tota una generació.

Rubén Darío es qui ha donat un nou caracter a la poesia castellana, infiltan-li una palpitació i sentit amplemment vigorós i macis jamai alcançat per ningú més. Son magnífiques escultures les seves poesies, blocs de pedra inmutables i gegants que tenen nervi i entranyes, resisteixen les furies de totes les tempestats, evoquen les mes rotundes harmonies, i donen a tots els vents la magna visió de l'energia més forta i creadora.

Canto a la Argentina y otros poemas, Muy antigua y muy moderno, junt amb l'*Arte poético*, son llibres de cadencies barbres i palpitanes; *Cantos de vida y esperanza*, sincers, evocadors, d'estrofes perfectes i rígides, quina intuïció i sentiments ben manifestes subjugen poderosaments, i *Los motivos del lobo* on hi han estargides totes les amargues veritats dels espectacles tràgics i les miseris anímiques de les grans urbs i que fou escrit a París quan la seva darrera estada del gran poeta sapigué resistir molts contratemps i tiranies, son produccions que quedaràn eternament com a monuments gloriosos, magnífics.

A Mallorca, fa pocs anys, on hi reposà una temporada, va compondre'l tan intens poema *La Cartuja de Valldemosa*, quina pregaria i sabia espiritualitat resumeixen totes les melancolies i quimeres del seu amor per la magnífica illa d'or.

Perquè val a dir qu'en Rubén Darío era un admirador entusiasta de Catalunya, on s'hi comten bon nombre de predilectes prosélits de la seva obra. Quan, fa dos anys, estigué una bona temporada entre nosaltres, pogué fer-se càrrec perfectament de l'entusiasme i generoses afectacions que sapigué despertar, amb el seu etern somniar i els seus ponderats anels de bel·leses i sensualitats galanes.

Des de fa una pila d'anys a Catalunya era considerat molt justament per una cert nucli de

devots i intel·lectuals, com el més intens poeta castellà—no americà, entenguis bé,— que s'havia apartat de totes les rutines i cànons establerts, assumint tota la responsabilitat d'esser el més castís renovador i el menys influenciat; i quan des de America ens arribaven noves palpitations del seu estre formidable, eren rebudes aquí i saborejades apassionadament, compartint l'entusiasme sincer del seu prestigi gloriós.

Ben lluny estavem de suposar, quan precisament feia poc qu'ens comunicava's seus projectes i preparacions literaries, que tenia d'arribar tan prompte aquets dolorós tràncit fatal.

No envà hem pogut constatar qu'els joves apassionats per les belles lletres, s'han mostrat visiblement aclaparats. Qui més qui menys, l'admirava ferventment, sino per la seva producció, per les seves estupendes originalitats.

Rubén Darío, havia nascut el 18 de Janer de 1867.

De jove se traslladà a París, i al retornar a la seva patria estudià els clàssics espanyols i francesos amb preferència Victor Hugo, a qui professava una gran adoració.

Fou periodista en San Salvador i Xile, començant a adquirir notorietat per les seves obres poétiques no obstant. Viatjà molt per Europa, vinguent a Espanya per primera vegada en 1892 representant al seu país en el centenari del descobriment d'América. Uns quants anys més tard, tornà com a ministre plenipotenciari.

També formà part de varis Congressos internacionals, intervenint amb gran activitat en la política de Nicaragua, Costa Rica, San Salvador i Guatemala, on fundà i dirigí periòdics que foren prestigiosos.

Escrigué en casi tots els grans periòdics mundials. Les seves admirables cròniques en *La Nación* de Buenos Aires, estan recullides en varis llibres. Fundà i dirigí a París, la gran publicació *Mundial*, on ha deixat els seus darrers resplandors del seu engeni.

Els seus llibres més famosos en els qual se precisa i determina més la seva inconfundible personalitat son: *Los raros* (Buenos Aires, 1893, i Barcelona, 1905), *España contemporánea* (París, 1901), *Peregrinaciones* (París, 1901), *Tierras solares* (Madrid, 1904), *Todo al vuelo* (Madrid, 1912), *Azul* (Buenos Aires, 1903), *Prosas profanas*, *El canto errante* i *Cantos de vida y esperanza* (Madrid, 1905) i *Muy siglo XVIII* (Madrid, 1915).

Moltes de les seves poesies per l'encant insuperable de la rima i el ritme i per la gran diafanitat de pensament quedaràn com a joies admirables de la poesia espanyola.

Universalment admirades i sapigudes son la *Sonatina*, *Era un aire suave...*, *La Marcha triunfal*, *Los cisnes*, el sonet tan popular *Margarita*, el *Coloquio de los centauros* i el *Responso a Verlaine* a qui també admirava fervorosament.

Com se veu, la fecunditat de Rubén Darío ja's basta per a acreditar-lo de prodigiós. Per xò el seu record ha d'esser perdurable, ja que l'art es universal i la seva producció inconfundible per lo artística i transcendental, despertarà a través dels anys les més incondicionals admiracions i seràn els entusiasmes veements de tots els amants de la bona literatura una sagrada glorificació eterna i fervorosa.

(1) Arribat amb retrag pel número passat.

FESTA

Recorts de la costa

Estic asentat vora'l balcó de ma casa pairal. Es al caurer la tarda d'una jornada de tardor freda i grisa. El vent fa caurer les últimes i esgrogueides fulles de les plantes, arrosegan-les per terra sens pietat; elles prou cruxexen, prou gemeguen, més, en và: el vent amb fúria les empeny muntanya avall, i si alguna pot arrapar-se pel rocàm o en alguna planta, s'hi queda mormolant, esclamant-se, sembla que digui al vent ¡per Deu! deixem. El vent augmenta amb furia, elles augmenten els sospirs, se senten cruximents, lluiten amb braó, més... el vent les fa voleiar, les arrossega pel rocàm de la platja confonent les amb la polsaguera de sorra, fins arribar al mar, i després, mar endins, mar endins... El sol, com si talment anyorés l'estiu, està trist i s'amaga per entre uns núvols de ponent, i sols surt de tant en tant, amb una cara tota trista, fins que donant l'últim bés al mar i a la muntanya s'es anat a la pòsta, i muntanya i mar van enfosquint-se.

A l'altre costat de muntanya hi ha una barraca feta runes; sota les runes hi ha una creu; creu i runes me duen el recort d'una historia antiga, commovedora i trista. Les tenebres de la nit han invadit l'espai. Tot es desert i fosc.

L'edat mitja, en part, està caracteritzada per les invasions dels pobles nòmades. Aquestes invasions ofereixen un doble aspecte: la conquesta i la pirateria. La primera du l'exemple dels musulmans en l'any 711, en que invadiren nostra península; el dels turcs otomans en 1433, en que s'apoderaren de Constantinopla i molts altres. El segon ofereix l'exemple de l'innombrable nombre d'aprasaments de naus i saqueijos de pobles de vora mar. Durà un temps que aquestes invasions eren bastant freqüents en nostra costa. La gent les temia molt, i per a preservar-se'n crearen una mena d'exèrcit que residia en una ciutat o vila costera i al mateix fi construïren, en els punts elevats, una mena de barraques dotades d'una campana de regulars dimensions i que tenien un objecte similar al de les atalaies.

Les runes ennegrides que reposen santament sobre'ls penyals cantelluts d'aquella costa, foren, segons la tradició, una d'aquelles barraques d'avís, habitada per un vell rel·ligiós de venerable aspecte.

Passà la primavera, passà l'estiu i tot fou pau i benestar. Vingué la tardor, i en una de ses tardes en que queien les fulles igual que are, estava el rel·ligiós prenent el sol en el llindar de la porta de sa barraca; devant seu i assentada a terra, hi havia una pastoreta petita i morena; el vell venerable l'hi explicava contes i ella'ls escoltava amb atenció, amb els braços plegats i la boca mig oberta; i aixís passaren la tarda com n'hi havien passades moltes d'altres. Anava a fer-se fosc, i la pastoreta tingué d'anarsen; el bon vellet, com de costum, l'acompanyà fins a un viarany que conduïa a la plana, i donant-li un bès en el front es despedí de la noieta. Anava retornant poc a poc, mirant al mar, quan li semblà veurer en l'horitzó unes taques negrenques que'l posaren en dubte; ell prou s'esforçà per a distingir-les bé, però la flaqueza de la seva vista, cansada pels anys, i la foscor del crepuscle li impediren. Permanesqué, no obstant, observant atentament el mar. Poca

estona feia que tot havia quedat invadit per les tenebres de la nit, quan aparequeren unes llums que ràpidament s'apropaven, i encar que la fresa del mar s'hi oposés, se sentí la remor de naus que estaven promptes a salvar terra. El vell vigià anà tot seguit dins sa barraca, i comensà la campana a brandar furiosament. Mentres la gent fugia de ses cases al crit de ¡Valgans Deu! els invasors seguïen camí en direcció de la campana que'ls esbaratava els plans. Els homes, en tant, anaven reunint-se a la vila amb la mena d'exèrcit que tenien organitzat per aitals fins; mentres la gent se reunia, uns sons estranys i més ràpits posaven fi a la tètrica cançó de la campana. De la vila sortí una corrua de gent, que amb gran cridoria i proveïts d'armes es dirigí contra els intrusos; arribats a la platja no hi ttovaren rès, solament mar endins, forsa mar endins, s'hi distingien uns llums que cada moment disminuïen d'intensitat. Un moment després els llums del mar desapareixien i els que havien acudit a la platja a foragitar-ne els perillous hostes retornaren tranquils a la vila. Tot era fosc, un suau ventijol besava amorosit a les plantes mig nues, i sota la barraca del rel·ligiós, el mar llatí cantava pausadament sa cançó de la nit a les penyes.

Passà la nit quieta, el cel era seré i'l mar estava de bonansa, el fret era intens, el sol comensava a sortir, i des de orient daurava els cims gebrats; de la plana venia la remor de les esquelles d'un remat, i del viarany que daba a la plana no tardà a sortir-ne un escamot de cabres i una pastoreta petita i morena que duia les mans sota'l devantal per a resguardar-les del fret; tot seguit que fou dalt es dirigí, com tenia per costum, vers la barraca del rel·ligiós, entrà a dintre i quedà tota sospesa al no trobar-hi ningú, no'n sabia rès ella de la nit passada, sortí a fóra la barraca i mirà d'ací i de allà, per si podia veure'l; anà vers la cinglera per mirar si era per la platja; puijà sobre una penya, es posà la mà sobre'ls ulls en forma de pantalla, i mirà per tots indrets, quan allí, en un replà de la cinglera i mig cobert per les mates de les etzevares, el veigé estés amb sa llarga i blanca cabellera enredada per les plantes, els ulls desmesuradament oberts, el cap mig aixafat, la cara ensangnantada, i de sa boca entra-oberta, sortien unes paraules inintel·ligibles que'l sortir formaven unes butllofes de sanc que s'apagaven i en un regalim corrien tacant la barba nevada del vell agonitzant; la pastoreta tingué por, i llensant un crit esgarrifós fugí d'aquells cims deserts plorant de sentiment i de por, i mentres corria viarany avall, camí de la plana, en el replà dels penyals cantelluts, aquell home vell entregava l'ànima a Deu. El sol ja més alt, amb sos raigs secava la sanc d'un còs exànim, i sota seu, el mar anava besant les penyes i les aus volaben alegrement.

Quan la gent hi anà trobaren el cadavre del qui havia mort per a salvar-los'hi la vida, i en agraïment li donaren santa sepultura i plantaren en el lloc on morí una creu per a perpetuar sa memoria, i per això avui es troba, en mig dels penyals cantelluts de nostra costa, una rústega creu sota d'un es runes ennegrides pels anys.

Aixís m'ho explicà el meu avi, quan un dia passejant per aquells cims, vaig preguntar-li amb la meva curiositat d'infant, ¿javi, que son aquestes runes? ¿i per que li han posat aquella

creu? i'l meu bon avi va respondrem: En l'edat mitja hi havia uns pobles...

EUSEBI ISERN.

CAP-VESPRE

Davant meu, el mar
amb son clapejar
—tot verd—m'enlluerna;
les ones saltant
ne fan i desfan
una cançó eterna!

Dalt del firmament
el sol, tot rogent
lentament s'inclina;
resplandeix hermós
i majestuós
a Ponent camina.

Marxa poc a poc,
tot ell sembla foc:
l'horitzó s'inflama...
que prompte veurem
del sol que admirem
la darrera flama!

El mar aclarint
sembla que morint
tota sa llum dóna.
El dia fineix;
la terra invadeix;
una pau pregona...

Un núvol groc-blau
bellíssim i suau
el seu front orlava;
i aixís coronat
el sol s'ha enfonzat
adins la mar blava...

Es bell lo que he vist
prò me'n sento trist
i en tinc fonda pena...
M'arriba an el cor
el veure com mor
la tarda serena!

Penso... ¿finiré
i al rès m'endurè
les meves follies?
Els somnis daurats,
bojos i agitats
de mos pobres dies?...

Rès de mes tristors!
Mes lluites i amors
pel vent emportades!...
Rès de mon neguit
esborrant l'oblit
les meves petjades!

Quan deixi aquest mon
—sens corona al front—
finiré com l'astre...
Que és trista la sort
del que passa... i mor
sense deixar rastre!

De l'astre morent
s'ha fos ja a Ponent
la claror incerta...
Les ones cantant,
rodolen, besant
la platja deserta!

ALBERT PIERA.

La Haia, Decembre 1915

PIERROT

Pierrot està trist. El gentil i alegre Pierrot d'abans, aquest any divaga silencios pel gran saló de ball, cap baix i plorós. Sa mirada segueix febrós la sala, cercant entre les parelles que ballen, a Colombine. Per çò està trist Pierrot, sa inseparable i eterna companya Colombine, no ha anat aquest any amb Pierrot al ball. Ell hi anà sol cercant la ingrata, aquella que una nit en un jardí, amagats entre les flors, li jurà amor etern, mentres se sentia el dolç i harmoniós sò de l'orquestra... Per çò està trist Pierrot.

Son desengany es crudel. Aquella que ell creia fidel amant ha mancat per primera vegada a la cita i per çò en el ball no té Pierrot l'alegria dels altres anys, per çò està trist en mig del burgit dels altres. I Pierrot encare amb sa ansiosa mirada segueix a les parelles que dançen, segueix buscant a Colombine.

Pobre Pierrot. Busca, busca a Colombine i alegre's amb les rialles, encar que sols sigan per aquesta nit. Seguiu, enllaçats vostres braços i corent, les parelles balladores oferint-les l'escumós xampany, beguda dels felissos. Pobre Pierrot! El recort d'altres anys que ja han passat per jamai tornar, entristeix ton esperit. Cap-ficat amb aqueixos recorts mateixos no veus l'animació del ball que riu i crida i salta. Les esencies més fines omplen la sala. Les llums llueixen més com si volguessen juntar-se a la festa. Els músics toquen amb més furia que mai i'ls instruments llencen sòns alegres. Es que ha arribat Colombine.

Aquest al fi surt del seu ensopiment. Mira per a veurer qui es que entra que amb tants repicaments es rebut i veu a la seva estimada Colombine, a qui anyorava poc instants abans, amb un altre home. Qui es? Vol saber-ho i es fa lloc per a atansars'-hi i veurel d'aprop.

Pierrot no pot resistir aital dolor. Vol avençar i sos peus no's mouen com si una força estranya els retingués. Les cames li trontollen, sos ulls s'ennuolen i cloguent les parpelles cau sense sentit a terra. Un crit esgarrifós surt de la gorja de Colombine que'l reconeix.

L'orquestra calla; la multitud enmudeix, les llums s'abaixen, volguent-se apagar. Pierrot obra els ulls, somriu i... mor.

J. BOSCH i BARRERA.

«Preguem als nostres llegidors que posin tota l'atenció en aquestos treballs i es guardin nota del judici que'ls mereixin a fi de donar en el seu dia llur opinió per a premiar el que siga considerat com a millor.»

Contes tràgics

L'ÉXODE

Un jorn, pels quiets carrers del poble—tot blanc, tot vell i tot tranquil—aixordadorament van retrunyir les ferries petjades de tot un regiment de cavalleria... Els pobres pagesos estaven consternats. Feia dos dies, apenes, que a la plaça gran se'ls havia llegit l'edecte presidencial on se donava compte d'haver esclatat la guerra amb la nació veïna. Fent un esforç, el batlle un bon pagès—havia donat a la lectura un adequat caient patriòtic, però en el cor dels seus oients, tot allò de la «justícia de la causa», de la «victoria final», no va deixar cap optimista impressió. Ans al contrari, al dispersar-se, tots duen al pensament—clara i precisa—una sola idea: que hi havia guerra, per anys probablement, amb tot el seguici de penes i malures que'ls uns coneixien, els altres pressentien i a tots esglaiava...

Un altre jorn, un nou edecte va endur-se'n tots els homes joves i aptes per a les armes, del poble on des d'aleshores no van quedar més que'ls vells, les dones i els infants... ¡Feia una tristesa aquella plaça gran tan sola i tan quieta, tan diferent d'abans quan els nois hi jogaven, els promesos hi festejaven i els vells s'hi asseïen a l'ombra agradosa d'aquells arbríçons tan verds!... Ara, no s'hi anava més que a comentar les lletres que's rebien dels fills, dels esposos, dels pares o els germans... Gairebé cosa inútil perquè, llegida una, llegides totes, tant i tant els llurs continguts s'assemblaven i es repetien. I de la lectura—ja se sabia—ne venien els records, i dels records l'anyorança, i seguidament, les llàgrimes, ardentes i silencioses en els homes i abundoses i sorolloses en les dones i els infants... Després, pausadament, tothom tornava a casa portant al pensament l'imatge anyorada d'un sér qui, allà molt lluny, devia pensar també en els qui, recloïts ja a casa, resaven per a que les bales el respectessin, les malalties no l'adolorissin i perquè la mort, sobretot, no se l'endugués... I aixís, un dia i altre dia; aixís, nits i més nits.

Oh! aquell hivern que mai s'acabava!... El sentien més pels seus soldats que per ells mateixos. Les lletres eren ja més clares i distintes, però això mateix adoloria més als seus lectors, enterant-los dels sofriments dels cars ausents... ¡Quina tristesa els produïen les descripcions del llur viurer a les trinxeres!... La carta que en Raimond escrivia a sa promesa, deia textualment: «Figúrat que vé la nit i el fret se fa més viu. Nosaltres—mig aborrits i per força silenciosos—ens arrupim i ens apremem els uns als altres per a donar-nos mútuament més calor. Moltes nits neva, i molt sovint també, al desvetllar-nos, en trobem amb neu per tot arreu: pels braços, per l'espatlla, pel pit... Els kepis sembla que portin funda, de tan blancs que son. Jo penso en lo bonics que deuen ser els camps

i sento unes tentacions terribles de treurer el cap per dalt; però el perill me conté. Ja sabs que sempre he tingut seny i que, pensant en tú, ne tinc més que mai. Però no tothom es igual i ahir mateix a un company meu que no sabè resistir el desig que també jo sentia, van matar-lo els enemics d'un tret que va petar, secament, en mig del silenci de les planures blanques.» I en totes les lletres, planys i més planys, i malures, i dolors.

Va passar l'hivern. A la primavera, tot restava igual: la guerra continuava i no se li veia la fi. Pel poble es veien forces vestits de dòl i s'hi mormolaven i comentaven noves desfavorables per a la nació. Unicament això havia variat... L'enemic avençava irrisistiblement i, no molt lluny, en masses atapaïdes atacava furiosament per a obrir-se pas envers la capital.

Com un any enrera, pels carrers del poble—blanc, vell i quietós—passaven tropes i més tropes cap a la línia de foc, deixant una estela d'esperança en el cor dels pagesos, que veien llur poble en perill i els llurs camps, amb tantes penes conreuats, erms i desolats per la metralla. Aquella il·lusió se'ls va esvaïr promptament... Un jorn, pel poble blanc, van passar els convois de ferits en una professó espantable d'on sortien crits i planys de dòl i sofriment. Seguidament—a milers, reculant, batent-se en retirada—els seus soldats, ferits i extenuats... La blavor pura d'aquell cel primaveral se tenyia de vermell cap a l'horitzó, reflectant el foc que s'anava extenent amb un ímpetu terrible. Uns núvols tràgics, produïts per les canonades que's repetien amb prodigalitat extraordinària, entelaven la blavor serena d'aquell cel tan clar.

Ja no hi havia esperança... El quefe de les tropes va manar al batlle l'evacuació forçosa del poble. Era inevitable que l'enemic s'en apoderés i res pitjor podia succeir-hi que allò: prou bé sabien els fets i els procediments d'aquella soldadesca: incendis, furts, violacions, afusellaments... Era inevitable i fugir era lo millor que podien fer. Hi havia una hora de plaç, passada la qual, l'enemic pendria el poble repetint-s'hi, potser, el sistema d'aterrorització empleat en els que havien ja ocupat. El batlle, comprenent-ho, convocà al poble a la plaça gran i els ho va fer avinent. Les seves paraules tenien l'eloqüència de la veritat, i van convencer a tothom... Era inevitable!...

Se separaren i aleshores, dintre de cada casa, va començar una apressurada tría de tot quant podien o volien endur-se'n vers l'exil. Armaris, baguls, caleixeres, tot va ser regirat i fet anar enrenou. Una cosa, un objecte es prenía i es deixava, i es deixava i es reprenía de vegades en l'indecissió i l'atribulament... El temps apremiava: els ho donava a conèixer un cornetí vibrant metàlicament a les ordres del quefe...

Per fi, tothom va reunir-se a la plaça: cavalls, carros, bestiar, seguirien la sort inconneguda dels llurs amos... Van posar-se en camí:—«Adeu, poble blanc, vell i tranquil!... Adeu, plaça gran dels amors, dels nostres jocs, de les nostres memories!... Adeu, iglesia blanca, la del campaneret gentil, altívol i alegro!... Adeu, potser per sempre, carrers tan quiets, serens i reposats, on tan plaent ens era conversar sota el cel estrellat de les càlides nits d'estiu!... Adeu, el nostre poble blanc, vell i quietós...!»—

Ningú sabia cap on anaven: al sò de la metral·la enemiga, esclatant ja ben aprop del poble, els feu apretar el pàs, tancant la marxa d'aquella professó de dòl, de mort i d'agonia... Tota la vida la recordarien aquella tarde de Maig, tan blava, tan plàcida, tan serena... Pels vells—morint potser lluny de la patria—seria el postrer record; pels joves, la visió de l'esperança que'ls ajudaria a reconquerir la terra perduda... Tota la vida la recordarien aquella tarde de primavera...; els vells, els joves, els nins...

S'anaren allunyant del poble. Al passar pel davant del cementiri, la vella de càn Pons se va aturar resolutament. Feia cinc dies que se li havia mort l'Andreuet, el seu nét; la mare, feia ja anys que era morta i el pare, allà molt lluny—¿qui sabia on?...—defensava la patria, mentres son fillet se li moria als braços de l'àvia vellíssima. La vella de càn Pons va entrar al cementiri desoïnt els crits dels seus paisans... No volia anar-se'n sense resar un «Pare Nostre» pel seu Andreuet, i li resaria, pesés a qui pesés... Al ser davant de la tomba—terra roja—remoguda de poc, una creueta de fusta, ombrejat tot per un xiprer centenari—va agenollar-se penosament i, en la serenor d'aquella tarde memorable, va començar baixet... «Pare Nostre, que estau en lo cel...»

No va poder seguir: una bomba enemiga llençada amb massa punteria va caurer demunt mateix de la tomba de l'infant... A l'esclatar, va remourer tota la terra amb violència, i desqueixant el xiprer, va llençar-lo Deu sab on... Dos o tres paisans que esperaven a la porta, van entrar esparverats i al ser a la tomba, per un miracle de Deu no's van desvaneixer de l'esglai... Per una ironia del destí, la explosió, remoyent la terra, havia fet eixir al còs mort i encarcerat de l'Andreuet, llençant-lo precisament demunt mateix d'on la seva àvia resava per éll aquell «Pare Nostre» que no pogué acabar... I, en canvi, la vella de càn Pons geia morta, horrible, desfigurada, desfigurada, dintre mateix del clot d'on l'explosió havia arrencat el còs del nét tan estimat...

Per la blanca carretera seguien els tristos paisans llur èxode envers l'exil.

SALVADOR SOCÍAS i FORNELL.

A una nena qui plora

No entelis tos ulls, nena galana,
qui portan dels estels la brillantó,
ni afoguis de tes galtes amb el pló
el foc qu'hi posa gaia la magrana.

No llençis no, gentil, mala guanyades
tantes perles, mirall de ton intern;
no veus qu'ans de tos jorns de fret hivern,
mancant-te, les voldries estotjades.

Que plores, doncs, d'eix modo i tant de gracia?
Per ventura un desdeny o mala audacia?...
¡Tes llàgrimes que'n tenen de dolçó!

Més ai! que prou en fel les tornaries,
oh bell àngel de Deu, si tu sabies
que de breçol a tomba es un sol pló.

MOSSÉN PERE VERDAGUER.

Vals romàntic

Les últimes notes de la serenata de Tosselli acabaven de vibrar, encara la caixa sonora del piano reflexava lentament uns sons confosos i llunyans.

La senyora de la casa, que ademés de ser molt hermosa es simpàtica i amable, va presentar-nos una dama que acabava d'entrar.

Bella i elegant era la nou vinguda; els cabells aplanats, tapant-li les orelles, els ulls fondos i enigmàtics, la boca petita on s'hi dibuixava un somriure amarc, i un coll i espatlles de curves delicioses quina blancor feia ressaltar un vestit negre de vellut feien un tot armònic i elegantment sever, que'ns portava a n'aquell recó tan bell com amagat de la perla del Mediterrà on la *Jorge Sand* fruïa de l'art d'en Chopin.

Nostres ànimes sentiren l'atracció de la comunió d'idees, per la igualtat de sentiments i mentres unes blanques i pulides mans traduïen les notes de *Quand l'amour meurt* vaig preguntar-li:

—¿Li agrada aquest vals?

—¿Quants recorts em porta!—va contestar-me.

—La música desperta sempre els sentiments adormits.

—I aquesta a mi em recorda quan jo estava a París desolada per el buit que la terrible Parca havia deixat en el niu de les meves ilusions, i quan unes cendres alimentades tan sols per l'alè d'una guspira es convertiren en potenta flama que devorava mon ser. El primer amor, el primer desig dels divuit anys, el tornava a trovar quan creia que tant sols a la vida em restava plorar.

L'únic que feu bategar mon cor retornava a mos braços. I en el restaurant mentres nostres mans s'estrenyien i nostres ulls es miraven fit a fit, quan l'amor creixia i respirava més fort, més jove que mai, l'orquestra de *tzigans* tocava els primers compassos de *Quand l'amour meurt*.

—Això es sublim, senyora.

—Fou un temps en que jo'm sentia *Marguerite*, l'heroïna d'en Dumas, fou la segona part d'un idili que després d'un llarc interregne, tornava a reviuir amb tota la força de la joventut. Els dos ens moriem per la música; durant el primer capítol dels nostres amors passavem el temps a n'el piano cantant aquell vals ideal, que quan el sento encare s'agropen les llàgrimes als meus ulls...

Es despedien una bona part dels concurrents; ens quedavem molt pocs. La senyora de la casa va demanar-li que toqués alguna cosa. Després de fer-se pregar bastant va sentar-se davant del piano i dirigint-se on estava jo, va dirme:

—Cantaré aquell vals.

Després d'un lleuger preludi, una veu tota plena de melodia i clara com una nit de lluna va cantar:

*Olas que al llegar
plañideras, etc.*

Encare corro!

VICTOR D'AMOC.

IDILI

Al peu d'alta vessant d'esquerpa serra
a vora d'un camí, soperb un roure
s'alça estenent al cel les virils branques.
Caduca i arrugada escorxa mostra
per habit, mes sa faç es d'esperances
i sanitosa flaire prometença.
En una de les nits que més feresta
la tempesta es desfà en oratje i pluja
un llamp ferí al bell mitj la dura soca.
En ella, prest, devotes mans hi alçaven
senzilla i escaienta una capella
a la mare de Deu regina eterna.
—Oh verge del sant roure!... Confortantes
paraules que conçol duen a tota
l'encontrada. La invoquen fervents jaios
i nins, més encar mosos i donzelles.
La encensen bategant els cors flairosos
d'amor... Els rondallaires, d'uns nins conten
qui eren fills de dos masos, a qui un odi
separava de mort, que junts guardaven
ella, els anyells de poc eixits de mare
i ell, el bailet, la mula preferida.
I força li plavia a la noieta,
boca-badada, oir raons manyagues
de son veï company de cada tarde
en tant amicalment se compartien
d'arbós les cireretes, dolces mares,
o pomes de pastor en fresques branques.
Les tardes del dilluns ell hi mancava.
Al ser al endemà del mercat duia
agulles de gallet o bé arrecades,
anells i fluviols i fins de cera
formosa nina, va dur-li una volta.
I gronxant-la i cantant-li la bolcaven
tots dos plegats amb infantina joia.
Com ells, d'amor cantaven les aus mares,
com ells, cantant amors l'oreig fugia.

Del gel, al primer bes, marcit restava
l'arbrat, i fou la terra desolada.
Les aus van dur llurs cants vers altres terres
i greus anyoraments en la planuria
inquieta i solitaria hi escamparen.

Els jocs dels nins creixien i creixien
quan mes tardes plegats ells pasturaven.
Tardes tan emboirades, que'l sol pàlid,
d'esblaimat, ni claror ni escalf donava.

Dels jorns d'hivern tement les fredorades
i més que tot el perdre la companya,
l'astut minyó, de son casal llevant-lo
un gros pané, camins a través, duia,
mig plé de palla tebia i ben daurada
bambolejant-li, a voltes, sobre els muscles
i altres arrocegant-lo per les vies.
Dintre al seu fons plegats ells hi abscondien
els peus humitejats i les mans balbes.
Com dins d'un niu després pel foll oratge
al atzar ben plassevols hi restaven
guardant des d'ell la mula preferida
i els ja crescuts anyells de llana flonja.
Aixís passava el temps, quan tot de sobte
va desapareixé'l niu i dispersades
les aus del seu reclós a terres llunyes.

.
.
.

II

Trencant l'ensopiment que'ls invadia
d'un quant temps, en son dintre, les masies,
a mitja veu, no sens recel parlaves
d'uns fets estranys qui sols per etzar eren.
Are uns pallers, que devorats de flames
altes, llengotejants, tal com si a posta
fossin enceses, fins llepar les portes
dels graners, esverant la rodalía
qui glaçada d'espant ho comentava.

Una egua s'ha trobat estimbellada.

La guilla ha destroçat moltes llocades.
I sempre dintre el terme dels dos massos
contraris, les desgracies succehien.
Del mas Bac o del mas Plana serien
a ben segur les tendres ovelletes
qui mortes de malura estranya queien
al mig de la esplanada i en pastura.

El trist ressó pessant d'una campana
portà la nova d'altre greu desgracia.

Del mas Bac treien una caixa negra.

III

Al Bac després de mort el vell son amo
l'hereu hi fou tornat, deixant l'estudi
que allà ciutat cursava. Sots les seves
ordres el mas regies i semblava
talment, que a nova vida fos la casa
tornada. Prous malures, prou desgracies.
Fins i tot de esposalles s'hi parlava.

També del mas Plana gentil pubilla
a poc temps de ciutat era arribada.

Al peu d'alta vessant d'esquerpa serra
a vora d'un camí, soperb un roure
s'alça estenent al cel les virils branques.
Caduca i arrugada escorxa mostra
per hàbit, més sa faç es de esperances
i sanitosa flaire prometença.
Com sota talem baix el seu brancatge
volgué la santa verge trobà estança.
També tendre parella, de son ombra
al ampar hi cercà la delitosa
solitud pels cors seus tan anyorada,
i escoltant la tan dolça xerradiça
la verge qui seriosa els escoltava
inmòvil dins la soca del vell roure,
somrigué al dolç ressó d'una besada...

Hi somrigué la verge bondadosa
i es per això que encar hi somriu are.

AGNA SEÑÉ D'AYMÁ.

Carnet de Societat

UN ASSALT

Dilluns passat, a les 3 de matinada, quan tot era repòs i silenci, en el carrer d'en Perot lo lladre, vingué a rompre el benestar de aquells pacífics veïns el soroll inesperat de cinc conductores i dos carretons plens de luxoses mascaretes, que amb gran bullici i contra la voluntat del vigilant del barri, asaltaren l'antic palau dels Barons de la Carnassa.

Difícilment pot expressarse la satisfacció que sentiren dits senyors, al veure sorpresos en aquelles agradables hores de la nit per tan nombrosa visita, lo que feu que's llevessin tot seguit, per a rebre amb galanteria aquells *bouquets* de hermoses i alegroies seryores i senyoretetes que amb gatzara esperaven en el rebedor del palau, l'hora d'esbrincar al aristocràtic matrimoni. Aquesta es feu esperar, puix el senyor Baró volguent pendrer també part en aquella festa improvisada, es presentà en el saló, lluint rica camisa de satí negre guarnida amb llasos vermells, propietat de una de les servidores de la casa, borceguins de pell rossa, mitjes calades, cofia Lluís XV i artística perruca blanca amb *bucles* del temps de Carlos IV, i la seva distingida esposa graciosament vestida de ballarina de *La Gioconda*.

Després de les bromes que son propies d'aquestes festes de Carnaval, es va dançar el ball del cirí i després se obsequià a la concurrència a tot *pasto*, amb taçes de tè, camamilla, salvia de Aragó, flors cordials i altres herbes aromàtiques. Durant el temps que va durar aquest *lunch* líquid calent, un eminent pianista de *Cine* que anava disfressat de bisbe de *L'Africana* va tocar amb una execució admirable i gust exquisit, la celebrada marxa de'n Pere Camps.

Entre les moltes disfrees que varen cridar l'atenció farem esment de les següents: Paquita Gas, *Arlequí de l'Horchateria Valenciana*; Carme Brólla, *Duro sevillano*; Baronesa del Hos, *Márfega*; Conxita i Dolors Tallat, *Joc de cantis de Vilafranca*; Marquesa de Girasol, *Rellotje Armari del segle X*; Viuda de Borsi, *Cigne del Lohengrin*; Carlota Manés, *Mosquetera* o *Mosquetero*, puix no varem entendre prou clar lo trajo que portava. Filomena Mans, *Ós de la òpera Faust*; Comtesa del Vall, *Fenómeno* (Belmonte); Lluisa de Peral, *Drapaire de peu*; Marquesa de Sastres, *Bè de la Maruza*; Aurora Blanch, *Titta Ruffo* amb trajo d'estar per casa; Maria Alsina i Ramona Moragas, *Criatura de bolqués i biberón*; Baronesa del Call, *Patúm de Berga*; Marquesa del Ganso, *Mulassa*; i senyora de Capdevall, *Ensamada de Mallorca*.

Es va ballar fins les dotze del mig dia, en que molts, defallits per la debilitat que sentien, donaren per acabada la festa, sortint d'aquell lloc amb les cames cansades de fer el boig i el ventrell fluix per manca de aliments.

Coralment agraïm als Barons de la Carnassa les moltes atencions que tingueren per a nosaltres, aixís com també els felicitem per la bona organització de la festa.

CAPÍTOL DE NOVES

—El senyor Grapià del Valle, enginyer agrònom de Monts i plans d'aquesta província, va sortir air a missa, després de haver estat covant vuit dies al llit un refredat de primera.

—Han arribat d'Aiguafreda, els senyors de Aguatibia.

—Air es va fer música i neteja general a casa dels senyors de Barrero i en el Convent de la punxa.

—Per tenir el calsat a posar mitjes soles i talons, es veu privada de sortir de casa, la esposa de nostre estimat amic en Joan Jarell, fabricant de candeles d'oferir.

Santiago Roy

Raig de lluna

Raig de lluna misteriós,
tu, que entre el fullam umbrós
hi destrenes cants de fada;
tu, que'ls boscos plens d'encants
cobreixes d'ombres gegants
en la nit assosegada;
tu, que amb ta subtil claror
simbolises la tristor
de l'ànima enamorada:
embolcallat amb ta llum
portem el diví perfum
de ma donzella estimada.

Raig de lluna dolç i clar,
que enmirallant-te en el mar
pentines ta cabellera;
tu, que t'enfiles als cims,
que devalles als abims,
com la morella roquera;
tu, que ans d'apuntar el sol,
del amorós rossinyol
reculls la trova primera:
amb ta tímida claror,
pórta-li un somni d'amor
a ma nineta encisera.

Raig de lluna assosegat,
tu, que vetlles encisat
el son del mon que reposa;
tu que tens la suavitat
d'un petó d'enamorat,
que floreix com una rosa;
tu que del sol esplendent
que't segueix sempre amatenent
n'ets l'amorosida esposa:
pórta-li junt amb mon plor,
a la nina del men cor,
una guspira amorosa.

FRANCESC P. CLIMENT.

—Es inútil que m'ho demani ni que pretenga obligarmi; l'*Ombra* no la puc fer; no tinc idees, no se m'acut res aprofitable, es inútil, inútil del tot.

—Però home! tanta pasta que hi ha aquesta quinzena, fisis; el carnaval, les vagues, la puija del pà, etc.

—Si tothom n'ha parlat ja, home! vaija que no la faig!

I el Director que—a pesar d'esser director—es una bona persona i no li agrada fer d'estira cordetes, m'ha dit que fes lo que'm donés la gana; però l'home s'ha quedat amb una cara tan trista que m'ha trencat el cor i aleshores jo, per punt, busca que busca fins que he trovat assumpte per a l'*Ombra*. I l'he trovat; una mica rescalfat per cert, però el llegidor no ho notarà i algú pot esser la trobarà que crema.

Vostès tal vegada s'hauràn cregut que l'ofici d'escriurer *Ombres* es una cosa molt planella veritat? Ai, fillets de Deu! i que equivocats estàn!

Are mateix estic passant un disgust tan gran que no se pas si'l pairé.

Figurin-se que un llegidor m'escrigué una lletra dies enrera en la que per a ferme enfadar em deia—horroritzin-se—; *Ombra Barcelonina!*

Figurin-se com m'ho havia de pendrer jo; perquè l'autor de la lletra esmentada (que per cert sempre m'ha mirat malament) es una mena de Maquiavel d'estar per casa i amb un cap d'aquells que no n'hi han i amb tanta picardia que no l'ha deixat creixer; amb aquests antecedents ja poden suposar que jo'm vaig cremar les celles averiguant que volia dir el saberut firmant de la lletra i per fi he cregut esbrinar ho amb ajuda d'un rengle de diccionaris.

L'home—segurament—al tractarme d'*Ombra barcelonina* ha volgut titllar-me d'*oscurantista*; i això si que es una espina que tinc clavada aquí mateix (senyalant el cor), perquè jo que he fet la creixensa alletat en els propis pits de la santa Llibertat i que m'he enronquit cantant allò de

*Moriré con la espada en la mano
defendiendo la Constitución...*
etc...

I allò altre de

Ai, ai, ai xim xim
madús a la paella...
(etc. també)

que's cantava aleshores de la Jamancia i que fins fa poc encare he fet llum tots els dilluns, dimecres i divendres (dies d'Encant) a n'el retrat d'en Ruiz Zorrilla i sentir-me titllat d'*oscurantista* m'ha tret vint anys de sobre—dic, no—de vida.

I lo que m'ha fet més mal encare no es això no, es la lectura de la lletra en qüestió perquè fillets de Deu! jo devegades rebo lletres del didot

que ho son de mal escrites, però al fi i al cap no tenen pretensions; més la d'aquest senyor amb els seus *pujos* literaris i tan curullada d'atentats a la sintaxis, prosodia i ortografia, m'ha quedat clavada aquí (senyalant l'estómac) i no pot tirar ni amunt ni avall; encare que jo crec que acabarrà tirant amunt perquè tothom sap que'l fàstic es un vomitiu.

Creguim senyor... comunicant, vosté es *massaruc* per a agafar la ploma, Deu no l'ha cridat per a aquest camí; jo li se una feina que la podrà fer a ulls-clucs i si vol el recomanaré. Tinc un amic, propietari rural, que se li ha mort l'ase que li feia voltar la sinia ¡per aquesta tasca si que te aptituds vostè! ¿vol que'l recomani?

Allò del disgust no s'ho creguï eh? perquè l'enuig que la seva lletra podia causar-me va quedar compensat per la bondat del paper ¡era tant suau, tant esponjós! i va cumplir tan bé amb l'objecte a que'l vaig destinar que... miri que'm fa dir! li agraire que m'escrigui tot sovint perquè m'estalviaré de comprar paper higienic.

¡Està content, senyor Director? ja he fet l'*Ombra*.

BARCINONENSIS.

GELOSIA

Més que intèns, dòna hermosa, es idolàtric
l'amor que mon cor sent per ta bellesa,
i gelos tinc de tot lo que t'enrotlla...
Per ésser jo feliç, esclavitzada
voldria veure't sempre a mon designi
i apartada dels ulls dels altres homes...
l'imatge que's gravés en tes ninetes,
la meva no més fós... que els sons harmònics
de ta dolça paraula, per ma joia,
no més jo en aquest món pogués sentir los...
Dels gelos que emmatzinen la meva ànima
—jo que t'estimo tant, quin infortuni!—
per desgracia dels dos, has d'ésser victima
—jo que joïós daria ma sang tota
per poguer assolir ta ditxa eterna!—
Amar i fer patir...! Cruël angoixa!
En lo pregón del cor, la gelosia,
en l'home és un misteri indesxifrable.

CANDOR SALAMÉ.

ECOS

Fa uns quants dies que cada vespre al anar a sopar el senyor Esteve es treu cinc cèntims de la butxaca i's compra *El Ciero*.

En acabat de sopar, el senyor Esteve desplega'l diari i davant de la seva esposa i dels seus fills que'l volten, i de la minyona que's queda creuada de braços apoiantse en el caire de la porta del menjador, llegeix en veu alta les sensacionals relacions d'un francès seqüestrat, d'una dòna feta a bocins, d'una criatura oberta...

D'ençà d'això el senyor Esteve ja no compra els quaderns d'inaudites aventures d'En Raffles i En Nick-Carter.

.

Aquesta ditxosa guerra europea que's la causa de tants i tants mals, també ha fet algun bè. Are direu, quin benefici haurà pogut portar aquest desastre, causa de l'alça del gas, del problema de les subsistències i altres calamitats?

Doncs ha fet la felicitat d'un guardia civil.

Com? De quina manera?

Sencillament, el guardia civil afortunat presta els seus serveis en un consolat d'una de les nacions de guerra, el cònsul, dintre el seu servei, té una cambrereta sencillament espatarrant que a copia de baixar al carrer, are per aigua, are per pa i demés *subsistències*, ha fletxat al benemèrit guardia, i rès que passada la cuaresma trona avall.

I el guardia civil tot satisfet quant parla amb algú del desastre europeu, diu somrient:

—Es molt crudel, es molt salvatge aquesta guerra, *pero no hay mal que por bien no venga*.

Are aneu a saber si aquesta felicitat serà provisional o definitiva.

* * *

A ben segur que si baixés a ciutat un pagès d'aquells tant pagesos que venen de qui sab on, i s'aturés davant d'aquell retrete subterrani a l'entrar al carrer Gran de Gracia, llegint aquell rètol que diu: *Limpiabotas y venta de periódicos en el interior*, exclamaria tot gratant-se el cap per damunt de la barretina:

—Tafoll! Que totes se les pensin els comerciants de Barcelona! Mira que posar-se a vendre diaris a la comuna, perquè es on ne fan més gasto...

A m'aimada

Tu ets la regina de mon cor,
donzella hermosa;
Que ab ton zel benefactor,
fas romandre mon amor
pur com la rosa.

Sento en mon esprit, l'encís
de tes mirades;
veig en ta boca un somris
que m'apar un paradís
de flors daurades.

I em diu mon cor ufanós:
També t'estima;
com tú, té un cor xardorós
que li diu: D'aquets amors
n'ets la regina.

LLUÍS CABOT SUÑOL.

Jocs Florals

de Sant Boi del Llobregat

La Comissió organitzadora convida als poetes i prosadors de Catalunya i demés països de llengua catalana, a concorre als Jocs Florals de Sant Boi, d'acord amb el següent

CARTELL

Premi de l'amor

I. *Flor natural*, premi d'honor i cortesia; s'otor-

garà a la poesia que en més bella forma canti l'amor.

El poeta que'n sia guanyador, en farà ofrena a la dama de la seva elecció, la qual proclamada Reina de la Festa, ocuparà el setial per a presidir l'acte del repartiment de premis als demés autors.

Premi de la Patria

II. El Diputat a Corts don Josep Bertràn i Musitu, ofereix 100 pessetes a la millor poesia de tema patriòtic catalanese.

Premi de la Fé

III. L'Ilm. Sr. Baró de Güell ofereix 100 pessetes a la millor poesia rel'ligiosa o moral.

IV. Un obgecte d'art, ofrena del Magnífic Ajuntament de Sant Boi, a la millor ressenya històrica de la vila.

V. Obres completes d'Ausias March, ofrena de la Rnda. Clerecia d'aquesta Parroquia, al millor treball poètic rel'lacionat amb Sant Baldiri Martre, patró de la mateixa o amb el temple que aquesta vila li té dedicat.

VI. 100 pessetes ofrena del Manicomi de la vila al millor treball en prosa o vers glosant el següent tema: «L'obra dels Germans de S. Joan de Deu en llurs manicomis, es eminentment caritativa i altament social».

VII. 50 pessetes ofrena de l'Ateneu Familiar de Sant Boi al millor treball literari en prosa.

VIII. 50 pessetes ofrena de don Lluís Rivera al millor sonet de tema lliure.

IX. Un obgecte d'art, ofrena de don Joan Almirall i Forasté, a la millor poesia festiva que ridiculitzi el mal parlar.

X. Un exemplar enquadernat de la obra de don Olegari Junyent «Roda el món i torna al Born», ofrena d'un aimant de les bones lletres, al millor treball en prosa o vers de tema lliure.

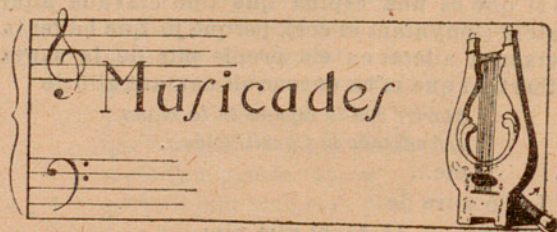
NOTES.—La festa del repartiment de premis es celebrará el 20 de Maig vinent, diada de la Festa Major de Sant Boi del Llobregat, en l'espai local de l'Ateneu Familiar de dita vila.

Les composicions s'enviaràn al senyor Secretari del Jurat Calificador don Carles Martí i Vilà, Major, 52, a Sant Boi, abans del 15 d'Abril vinent.

Per resolució expresa del Jurat no's concedirà cap accessit.

Formen el Jurat Calificador: Dr. D. Frederic Clascar pvre., *President*; Josep M.ª Folch i Torres, Jordi Rubió, Josep M.ª de Sagarra, *Vocals* i Carles Martí i Vilà, *Secretari*.

Sant Boi del Llobregat, 1er de Març de 1916.—Per la Comissió organitzadora, *Joan Dalmasso, Baldiri Deu*.

LICEU.—L'empresa d'aquest teatre disposa una «serata d'onore» per a el mestre Padovani.

Es posà en escena *Louise* de Charpentier el triomf més llegítim del anomenat director. Hi hagué també un acte de concert executant-se la sinfonia del *Tanhäuser*, *La danza della donna velata*, original del beneficiat, i la obertura sinfònica del jove mestre italià Dourenie Rossi *Don Quixot*. Les tres composicions foren executades inmillorablement. La seva *Danza* es una jolliua pàgina musi-

FESTA

cal, d'inspiració fresca i resolta amb coneixement de la tècnica i amb tota senzillesa de procediments, estant inspirada sobre uns versos del «Poema Paradisiac» de D'Annunzio.

L'obertura sinfònica de Rossi es igualment digna d'elogi, emprò es del tot diferent de l'anterior composició. Representa un esforç més gran, una preparació molt detallada i documentada. Hi ha inspiració i sentiment, emprò poca hilació. En alguns moments s'hi endevina l'influència de les escoles modernes, mirant a Strauss i a Debussy, mes no obstant no s'extravïa la personalitat del autor, revelant-se coneixedor de la ciència orquestal.

Havia escrit en Rossi aquesta obertura per a les festes del Centenari de Cervantes que's devien celebrar a Madrid enguany i que per disposició governamental s'han aplasat «sine die».

—S'ha efectuat la «tourné» Titta Rufo que ha donat ocasió a grans plens en el teatre i a discussions que no's poden calificar d'imparcials. Veritat es que'l «baríton» se creu l'únic i s'otorga una autonomia a voltes censurable, conforme; que'l públic sever d'una part pels preus elevats que han regit en les funcions i per altre, per el *autobombo* excessiu, ha anat al teatre disposat a no deixar-li passar ni la més lleu, com en la representació del *Barber de Sevilla* on se distingí aqueix mateix públic per entés i rigurós; emprò que en el dia dels adeus, per causes més o menys justes, va voler buscar tres peus al gat, com vulgarment es diu, an éll i també an els demés, i estigué groser i descortés en extrem, de tota conformitat i... prou.

—El dia 26 de Febrer passat es complí la sentència recaiguda en el plet del senyor Volpini contra els propietaris del gran teatre. Passaren a possessió de dit senyor el teatre i totes les dependències en la forma que disposa la llei. I are ens preguntem, que passarà? El senyor Mestres havia fet públic un esboç dels seus projectes per la temporada de Primavera que hauria resultat de gran interès musical. Ademés de tenir contractats artistes notabilíssims s'haurien cantat: l'excelsa partitura de Mozart *Las bodas de Figaro*, *Louise* la gran obra de Charpentier, la delicada *Manén* de Massenet, i *Mefistofele* del mestre i gran poeta Arrigo Boito. També s'haurien estrenat *La vida breve* del espanyol Manel de Falla, obra acceptada al estranger amb èxit i casi, casi despreziada pel públic filarmònic madrileny, i *El matrimoni secret* de Cimarosa. Farà seus aquests propòsits i projectes el novell i vell empresari del Liceu? El temps es l'encarregat de dir-ho.

Ha tingut gran resonancia dins les esferes musicals la nova que ha sigut transmesa des de Nova York: l'estrena amb sorollós èxit de l'òpera *Goiesses* del mestre Enric Granados, lletra del notable publicista F. Periquet. No coneixent aquesta obra, ignorem per tant son valer i mèrits, mes si podem afirmar que molt que de casa rebutjem obté fóra entusiastes acullides. Ningú es profeta...

Prompte es donaràn a conèixer a Italia les populars obres *Maruca*, *Bohemios* i *La Generala* de Vives; *Los cadetes de la Reina* de Luna i *La Corte de*

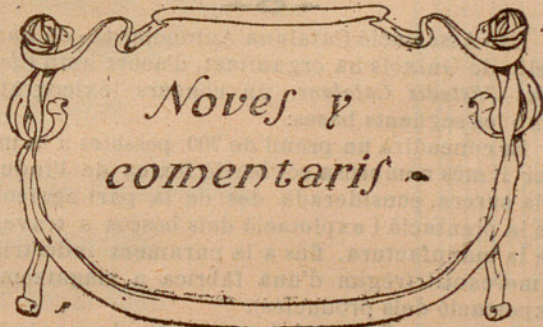
Faradn de Lleó. El periodista italià senyor Tedeschi serà probablement l'encarregat de traduir els respectius llibrets. Li desitjem gran acert en sa tasca, puix unes bones adaptacions poden ajudar en gran manera al èxit de les partitures que no dubtem l'obtindràn.

Segons referències, el popular compositor mestre Vives ha assegurat tenir acabada per el pròxim mes de Maig la partitura de *El Abanico*, obra escrita sobre la de Goldoni d'idèntic titol. Aquesta nova producció anirà a Italia i Amèrica, estrenant-se l'hivern vinent en els teatres Constanza de Roma, Scala de Milàn i Colón de Buenos Aires.

El 13 de Febrer passat va tenir lloc en el Palau de Belles Arts el segon concert extraordinari de la Banda Municipal organitzat per la Comissió de Governació, per a que's puguen apreciar els adelants obtinguts des de que'l senyor Lamote s'ha emprès la tasca de sa *regeneració* musical. Els fruits de son treball es poden ja saboreijar, puix en aquest concert ha quedat plenament demostrat que la Banda Municipal barcelonina està integrada per músics de primer rengle i en situació d'executar qualsevol producció de tota mena de dificultats i matisos, i que si fins are havia rodat poc menys que perduda i sense rumbo fieso no era pas degut pels notables professors que la formen.

Queda afirmada aquella apreciació després d'acabat el programa que va esser verdaderament de proba. Aixís també ho compregué el nombrós públic que omplenava per complet la gran sala del Palau, aplaudint al director i executants amb entussiasme.

DIXI.

Avís

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

AVÍS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors espontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d'impremta» i franqueijat com a tal.

Els que vulgan incloure-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

Ens comunica el Grop Excursionista *Gore Negre* haber traslladat son hostatge social a la Plassa de la Concordia, núm. 10.

J. VIVES I BORRELL

SILUETES RUSTICANES

Narracions

LLIBRERIES:

Verdaguer, Rambla del Centre, 5.
Perelló i Vergés, Pelai, 20.

La «Associació Catalana Autonomista» de Sant Feliu de Guixols ha organitzat, d'acort amb l'*Institut d'Estudis Catalans*, un concurs lexicogràfic amb les següents bases:

Es concedirà un premi de 200 pessetes a la millor i més nombrosa col·lecció lèxica de l'indústria surera, considerada des de la part agrícola de la plantació i explotació dels boscos a través de la manufactura, fins a la purament industrial i mercantil (règim d'una fàbrica o magatzem i exportació dels productes).

El jurat podrà, ademés, concedir dos accésits de 50 pessetes.

El terme d'admissió dels treballs acabarà el 31 de maig d'enguany.

Formen el Jurat qualificador: President, don Pompeu Fabra; Vocals, don Pere Barnils, don Felix Arxer, don Marià Vinyas, don Julià Bohigas, don Josep M.ª Esteva, don Josep Gassiot i don Agustí Casas, secretari.

Elisir Collor remedi de las Débiles

Poesies Patriòtiques, aquest es el títol d'una nova publicació que acaba de sortir dels tallers de la casa editorial Bonavía i Duràn.

El llibre de referencia acull 41 poesies, totes de sentit patriòtic, que responen a les següents firmes:

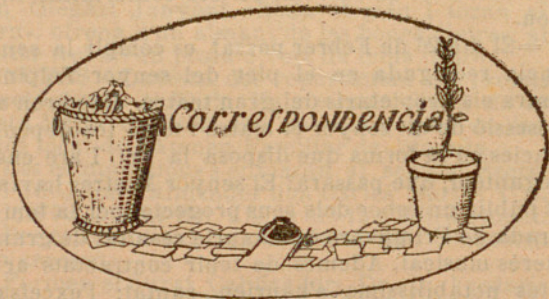
Serra i Campdelacreu, Bassegoda, Martí i Folguera, Pitarra, Coca Collado, Maragall, Geroni Roselló, Aribau, Guimerà, Roca i Roca, Escriu Fortuny, Apeies Mestres, Pelay Briz, Reventós, Frederic Rahola, Jacinto Verdaguier, Ubach i Vinyeta, M. Folch i Torres, Victor Balaguier, Ignasi Iglesias, J. Burgas, Damas Calvet, Marià Aguiló, Clavé, Moncerdà de Macià, Marinelló, Rubió i Ors, Conrat Roura, J. Collell, F. Mateu, G. Alomar, Pagès de Puig, Lopez Picó, Santos Oliver i Josep Carner.

Forma un hermós volum de 136 planes, il·lustrat amb 25 retrats i profusió de vinyetes, lluhint una llampant coberta on s'hi reproduceix l'estatua del màrtir Rafel Casanova.

Camiseria SANS

BOQUERIA, 32.-BARCELONA

Especialitat en camises a mida

Victor d'Amoc. En cartera la prosa.—*Gabriel Recasens*. Per aquesta vegada no'l podem servir; més endavant veurem.—*J. M. Cortada de Prat-Gibert*. Ens han satisfet les seves explicacions i pot seguir enviant.—*Antoni Llinàs*. Pot enviar los indistintament a Barcelona o a Molins de Rei, a la seva comoditat.—*Joan Bagueny*. Aquesta vegada no'l podem servir; però vaigi enviant que de vostè publicarem quelcom.—*Antón Balaguier*. Provi de fer quelcom més curt i procurarem complaure'l.—*Mossen Pere Verdaguier*. Es farà tal com desitja.—*Ramón Gavalda Ribas*. *J. Cortada de Prat-Gibert*. *A. Avelí Estrenjer* *Victor d'Amoc*. *Ramón Roselló*. *Fidel Boscarà*. No'ls podem complaure.—*P. Anrich*. La poesia no'ns agrada.—*A. Bachs Gabriel*. Sentim no poder posar en cartera el seu treball.—*M. Torres Suñol*. Hi ha versos durs. En quant a lo que'ns demana hem de dir-li que sens dupte'ns passà inadvertit l'erro. Serveixis excusar-nos.—Queden lletres per a contestar.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Provincies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció a Barcelona: Roselló, núm. 248, 3.er, 2.^a

Redacció i Administració: Alfons I d'Aragó, núm. 39

Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI